

JAVNA USTANOVA DOM ZDRAVLJA KANTONA SARAJEVO

Kanton Sarajevo, Federacija BiH, Bosna i Hercegovina
Public Institution Health Center of Sarajevo Canton
Sarajevo Canton, Federation of BiH, Bosnia and Herzegovina

Broj: 01-03-04-03- 6303-3/23

Sarajevo, 20.12.2023.

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
KANTON SARAJEVO

PRIDALJENO:		20 -12 - 2023
Organizaciona jedinica	Knj. oznaka	Broj priloga
01	04	39 -105

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

Predmet: Odgovor na zastupničko pitanje

Veza: Vaš dopis br. 01-04-39-37/23 od 01.12.2023.

Poštovani,

U prilogu dopisa dostavljamo odgovor na zastupničko pitanje zastupnice Mersihe Mehmedagić.

S poštovanjem,

DOSTAVITI:

- Naslovu
- Kabinet generalnog direktora
- a/a

**JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo
Centar za nastavnu i naučno-istraživačku djelatnost**

Broj: 01-06-04-03- 6303-2/23

Sarajevo, 15.12. 2023.

18 -12- 2023

**JU DOM ZDRAVLJA KANTONA SARAJEVO
KABINET GENERALNOG DIREKTORA
n/r Doc. dr. sc. Abel Baltić, generalni direktor**

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje, dostavlja se; -
VEZA: Akt broj: 01-04-39-37/23 od 01.12.2023. godine

Poštovani,

dana 13.12.2023. godine Centar za nastavnu i naučno-istraživačku djelatnost JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: JUDZKS) zaprimio je dopis Skupštine Kantona Sarajevo (broj i datum gore navedeni) koji se odnosi na zastupničko pitanje zastupnice Mersihe Mehmedagić.

Zastupničko pitanje glasi:

„Da li u Kantonu Sarajevo imamo evidentirane slučajeve ovog oboljenja (veliki kašalj ili hripavac)?“?

„Da li je i koliko pacijenata testirano na ovo oboljenje s obzirom da je već neko vrijeme prisutan ako dugotrajan kašalj?“?

„Kakva je procijepljenost kod djece Di-Te-Per vakcinom i koje korake poduzimate i planirate poduzeti u narednoj godini u pogledu povećanja procijepljenosti kod djece“?

Kontaktirali smo sve pedijatrijske službe JU Doma zdravlja Kantona Sarajevo i dobili smo sljedeći odgovor/e.

- ✓ Dispanzeri za predškolsku djecu JUDZKS-a do sada su ustvrdili pojedinačne slučajeve hripavca što se ustvrdilo laboratorijskim putem (izolacija uzročnika iz biološkog uzorka) odnosno kliničkim kriterijumom (na temelju kliničke slike koja ukazuje na ovu bolest).

Iz raznih razloga (nedovoljan broj pedijatara, strah i odbijanje roditelja, antivakserski pokret i dr.) duži period neprimjerena je procijepljenost za ovu kao i druge bolesti vakcinacijom preventibilne bolesti. Trend nedovoljne procijepljenosti protiv vakcinacijom preventabilnih bolesti izražen je diljem svijeta (u FBiH procijepljenost je oko 68%), a i ranijih godina bio je određeni broj slučajeva oboljelih od hripavca u FBiH, kao i u svijetu.

- ✓ *Ljubazno Vas molimo da konkretnije podatke o kretanju hripavca u Kantonu Sarajevo kao i broju djece testirane na Bordetellu pertussis saznate od Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo.*

- ✓ Navedena konstatacija odnosi se i na broj procijepljene djece s kombiniranim vakcinom (dječja paraliza-difterija-tetanus-hripavac – hemofilus influence tip b, tj. IPV-DTaP-Hib odnosno IPV-DTaP) koja uključuje i imunizaciju protiv hripavca.
- ✓ Liječnici pedijatri i pedjatrijske sestre-tehničari JUDZKS-a u svakodnevnom radu osim liječenja bolesne djece značajnu pažnju posvećuju preventivnim aktivnostima, a u okviru toga posebnu ulogu ima i vakcinacija predškolske djece. Osim preporuka o značaju imunizacije djece kontaktiraju se roditelji predškolske djece da dovedu djecu na imunizaciju kako bi se što prije postigao primjeran vakinalni status djece. Navedene aktivnosti će se nastaviti, kao i prethodnih godina, i sljedećih godina – *redovna i intenzivirana imunizacija*.
Liječnici pedijatri sve sumnjive slučaje hripavca prepoznaju na temelju kliničke slike ili preporučuju uzimanje bioloških testiranja na uzročnika hripavca a u dvojbenim slučajevima oboljelo dijete se upućuje infektologu na konsultativni pregled.

JUDZKS je od 2017. godine članica Sigurnosne mreže Svjetske zdravstvene mreže, tj. na našoj web stranici nalazi se napisan relevantan tekst o imunizaciji koji je pozitivno evaluirala Svjetska zdravstvena organizacija a koji mogu zainteresirani građani pročitati. Objavili smo ponovno poseban tekst o najznačajnijim činjenicama o hripacu a naši liječnici pedijatri oglašavali su se u javnim medijima o navedenoj bolesti.

Ovom prilikom želimo ukazati da je hripavac globalan problem u svijetu. Zaštita od hripavca dobivena imunizacijom ili ranijim oboljevanjem traje oko 10-15 godina, te su uglavnom adolescenti i odrasle osobe izvor bolesti, koja je naročito opasna u djece do drugog mjeseca (vakcina se daje tek od drugog mjeseca) odnosno nevakcinisane/nepotpuno djece do prve godine. To znači da adolescenti ili odrasle osobe koji dugo kašju mogu imati hripavac (blaga forma bolesti) koju prenose na dojenčad i malu djecu. U određenim zemljama u svijetu, ali nažalost u većini zemalja ne postoji, postoji adultna forma vakcine protiv hripavca (Tdap) kojom se vakcinišu adolescenti, odrasle osobe i trudnice kako bi se spriječio prijenos ove ozbiljne bolesti i zaštitila dojenčad.

Zaključno bi istakli da se cijelo naše društvo treba uključiti u poboljašanje imunizacije djece kako bi djecu zaštitili od ovih ozbiljnih bolesti (koje se isključivo mogu spriječiti vakcinacijom) i omogućili im zdravo i sigurno odrastanje. Pedijatri uvijek naglašavaju da sva djeca koja pohađaju vrtić trebaju imati uredan vakinalni status (osim djece koja imaju medicinski opravdane kontraindikacije za imunizaciju), tj. i osoblje vrtića kontinuirano treba ukazivati na značaj imunizacije djece.

Uz izraze uvažavanja srdačno Vas pozdravljamo!

prof. dr. sc. Lutvo Sporišević
Voditelj Centra za nastavnu i naučno-istraživačku djelatnost
član Stručnog savjetodavnog tijela za imunizaciju Federalnog ministarstva zdravstva

Dostaviti:

- naslovu
- Centar za NNID
- a/a